

Jaarverslag 2024

Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Versie 6
Doesburg, december 2025
Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Verantwoording versie 6

Het Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum is beoordeeld door het Bureau Museumregistratie van de Museumvereniging. Op grond van deze beoordeling is het jaarverslag aangevuld met een aantal opmerkingen over de samenstelling van het bestuur, het rooster van aftreden en daaraan gekoppeld een maximale zittingstermijn. Tevens is een profielomschrijving van het bestuur als geheel toegevoegd. Dat alles om duidelijker aan te geven dat het bestuur van het OVSM wil voldoen aan de Governance Code Cultuur.

Vooraf

Het museum (oorspronkelijk nog Openbaar Vervoer Museum [OVM] geheten) is in 1974 door Cor Ooijevaar in Den Haag opgericht met een collectie voornamelijk gericht op het openbaar vervoer in het westen van het land. In 1989 is het museum verhuisd naar Borculo in de Achterhoek. Sedert 2005 was het museum gevestigd te Doetinchem, Stationsstraat 50 met nieuwe statuten en een nieuw bestuur.

Na een proef eind 2020 met een kleine dependance in Doesburg is besloten het gehele museum begin 2022 naar Doesburg te verhuizen. In dat jaar is tevens de aangepaste naam van het museum 'Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum' (OVSM) in nieuwe statuten vastgelegd.

1. Inleiding.

Dit jaarverslag van de Stichting Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum is een weergave van de activiteiten die in 2024 hebben plaatsgevonden.

Begin 2022 is het museum in zijn geheel verhuisd naar Doesburg. Op 3 mei 2022 is de vestiging voor publiek opengedaan. 2023 was het eerste volledige jaar in Doesburg. En, met 8661 bezoekers een succes. In 2024 is het aantal bezoekers toegenomen tot 9395.

Aan het einde van 2023 was het mogelijk een aansluitende ruimte te huren. In deze ruimte is een nieuwe ingang gerealiseerd die begin 2024 in gebruik is genomen. De 'oude' ingang is aan het einde van 2024 omgebouwd tot een ruimte voor het project 'Spelend Bouwen'. Het project kon worden gerealiseerd door een bijdrage van 'De Gestichten Doesburg'. Begin 2025 zal het project starten.

2. De Organisatie.

De organisatie van het OVSM heeft de volgende opbouw:

a. Vrijwilligers

De gehele organisatie wordt gedragen door ongeveer 50 vrijwilligers. De meeste vrijwilligers komen uit Doesburg en directe omgeving.

b. Het Bestuur.

Het bestuur van de stichting bestond in 2024 uit de volgende leden:

- C.M.J. (Kees) Ooijevaar, voorzitter.
- A.F.G. (Arthur) Balduk, secretaris,
- R.A.D. (Rokus) van Blokland, penningmeester

c. De bestuursleden

De leden van het bestuur zijn toegetreden op basis van hun betrokkenheid bij het museum. Ten behoeve van de opvolging zijn juli 2025 door het bestuur profielschetsen opgesteld en geaccordeerd. De profielschetsen per bestuursfunctie en voor het bestuur als geheel zijn als bijlage aan dit jaarverslag toegevoegd.

Zie punt f. voor het rooster van aftreden.

d. De nevenfuncties

i. De voorzitter

- 1) Voorzitter directie landgoed de Belder BV (Golfclub Driene)
- 2) Voorzitter Twentse Noabers Fonds (waarbinnen tevens de bestemmingsfondsen 'Zorg voor Ouderen Thuis' en 'Bevorderen van de Verkeersveiligheid in Overijssel')
- 3) Voorzitter Stichting digitaliseren Twentse kranten
- 4) Penningmeester Stichting Doesburg Vertelt.

De nevenfunctie van de voorzitter (penningmeester van de Stichting Doesburg Vertelt) raakt het OVSM. Deze bestuursfunctie is het gevolg van het feit dat de Provincie Gelderland voor het verstrekken van subsidie aan de Stichting Doesburg Vertelt als eis stelde dat twee bestuursleden afkomstig moesten zijn vanuit betrokken Doesburgse musea. Naast het OVSM betreft dat het Zilvermuseum.

ii. De secretaris

- 1) Namens de Gemeente Doesburg lid van de LAG (Lokale Aktie Groep) bij de lokale ontwikkelingsstrategie LEADER Regio de Liemers.

iii. De penningmeester

- 1) Bestuurslid van een VvE

e. Governance Code Cultureel

Het OVSM conformeert zich aan de Governance Code Cultureel van de Museumvereniging en heeft dit toegevoegd aan alle instructies en procedures van het museum inzake de exploitatie algemeen en die voor de vrijwilligers in het bijzonder. Het bestuur bespreekt in de jaarlijkse evaluatiebijeenkomst in december met de vrijwilligers de punten die bij de GCC van belang zijn en past zo nodig instructies en procedures aan.

In de 'Risico analyse RIE' van het OVSM zijn de risico's die gelden bij de exploitatie van het museum in kaart gebracht. Het bestuur bespreekt periodiek het document en actualiseert het document.

Bestuursleden en andere vrijwilligers krijgen geen beloning en ook geen vrijwilligersvergoeding.

Onder punt d. zijn de nevenfuncties van de bestuursleden beschreven. Het bestuur gaat in voorkomende situaties na of er sprake kan zijn van belangenverstrengeling of tegenstrijdig belang. Indien dat zo zou zijn, neemt het bestuur maatregelen om deze situatie te vermijden of zodanig in een verslag van de bestuursvergadering te beschrijven dat er geen onduidelijkheid is.

Wat externe belanghebbenden betreft bewaakt het bestuur de diverse belangen. Centraal staan de belangen van de bezoekers. Dat behelst de veiligheid in het museum en inhoudelijk de 'beleving' van het gebodene. In het collectieplan en het educatiebeleid wordt een en ander nader beschreven. Het bestuur onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie en ziet

derhalve toe dat de uitgangspunten van de code bij de uitwerking van het beleid worden betrokken.

Met leveranciers zijn slechts de gebruikelijke klantcontacten. Met de verhuurder is contact over zaken die het onderhoud van het gebouw betreffen. Kern is dat het bestuur deze code onderschrijft en in woord en daad wil navolgen.

f. Rooster van aftreden

De bestuursleden Balduk en Van Blokland zijn met het passeren van de nieuwe statuten op 9 juni 2022 in functie gekomen. Het rooster van aftreden voor deze twee bestuursleden is vastgesteld op mei 2026. In principe zijn deze bestuursleden in 2026 voor een tweede termijn herbenoembaar.

Gezien de leeftijd van de penningmeester streeft het bestuur er echter naar tijdig (eerder dan 2030 dus) voor opvolging te zorgen. Daarmee ontstaat dan vanzelf tevens een gespreid rooster van aftreden.

Eerder was besloten dat de zittingstermijn van de voorzitter eveneens op 9 juni 2022 zou ingaan. De reden was dat de huidige voorzitter pas na het overlijden van de vorige voorzitter volledig in het bestuur van het OVSM ging functioneren, Vóór die tijd was zijn aanwezigheid (op afstand) in het bestuur slechts op grond van de familierelatie met de oprichter van het museum.

Het huidige bestuur heeft evenwel besloten dat de voorzitter per 1 maart 2026 aftreedt. Eind 2025 wordt een benoemingsprocedure voor een nieuwe voorzitter gestart.

Het Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum onderschrijft en handelt naar de Governance Code Cultuur (GCC) en de Code Diversiteit & Inclusie. In de begin 2026 te wijzigen statuten zal worden opgenomen dat alle bestuursleden voor een periode van maximaal vier (4) jaar worden benoemd en dat herbenoeming slechts één keer voor vier jaar mogelijk is. In de nieuwe statuten zal de zittingsduur derhalve formeel tot maximaal acht jaar worden beperkt.

g. Het kernteam

Het kernteam bespreekt en regelt alle zaken die het museum betreffen. Het kernteam komt maandelijks bijeen en bestaat uit de bestuursleden en verder uit drie personen die verantwoordelijk zijn voor de het regelen van de dagelijkse gang van zaken.

Deze drie personen zijn:

- W.A. (Wouter) Koop
- C.H.M. (René) de Bruin,
- L. (Lucien) te Brake

(niet op de foto: Rokus van Blokland)

h. Speciale functies

- Twee medewerkers zijn verantwoordelijk voor de registratie van de museale objecten, zowel voor die in het museum als die in het depot. Deze medewerkers gebruiken voor de registratie Memorix Maior.
- Twee medewerkers hebben zeer specifieke kennis van OV (Wouter Koop) en speelgoed (Lucien te Brake). Meerdere vrijwilligers hebben algemene kennis van OV en speelgoed.
- Enkele medewerkers zijn verantwoordelijk voor technische zaken.

- Enkele medewerkers zijn betrokken bij de treinbaan.
- Er is een bouwteam dat iedere maandag (museum is dan gesloten) onder leiding van René de Bruin aan de inrichting van het museum werkt. René is specialist vormgeving en tentoonstellingsbouw.

3. Educatie

a. Basisonderwijs

Het lespakket 'De Museum Assistent' is in 2024 voor enkele klassen ingezet.

b. Voortgezet onderwijs

De voor het voortgezet onderwijs geschikte lespakketten zijn nog in ontwikkeling

c. Spelend Bouwen

Met financiële steun van de stichting Gestichten Doesburg is de inrichting van de ruimte voor het project 'Spelend Bouwen' tot stand gekomen. Kinderen kunnen in deze ruimte bouwen met Meccano, Kapla, Lego, Knex, etc. Het streven is de ruimte vanaf halverwege 2025 periodiek ter beschikking te stellen voor kinderen uit de sociaal armere klasse. In dezelfde ruimte zal in 2025 een mini-spelothek worden ingericht, specifiek bedoeld voor Doesburgse inwoners.

d. Speurtocht

Voor jongere bezoekers is een speurtocht ontwikkeld. Deze speurtocht kan worden gedaan door individuele bezoekers en door een klas van een basisschool. Maar ook kan de speurtocht worden ingezet bij een verjaardagspartijtje.

e. Travel Box

De Travel box functioneerde in Doetinchem. Eind 2024 is de Travel Box uit het depot opgehaald. De box zal in de loop van 2025 gereed zijn voor gebruik. Dat dan vooral voor verjaardagsfeestjes.

f. Demonstraties

De medewerkers zijn erop getraind bepaalde objecten te demonstreren. Dat geldt met name voor speelgoedobjecten. Dat gebeurt vooral voor de jongere bezoekers. Maar ook voor schoolklassen.

4. Huisvesting

In augustus 2020 is een dependance van het museum ingericht in het centrum van Doesburg in het Gildehof. Het oppervlak van de dependance was ca. 65 m2 met 15 vitrines en twee treinbanen. Deze plek trok minstens zoveel bezoekers als Doetinchem, waar tot 2022 het OVSM was gevestigd.

In de loop van 2021 werd duidelijk dat er meer ruimte in het Gildehof beschikbaar kwam. Het aantal m2 was vergelijkbaar met het aantal museale m2 in Doetinchem. In het Gildehof is een café met terras tegenover het museum, zodat ook geen 'restaurant' nodig is. Voor het depot is royaal ruimte gevonden bij Proflite, een bedrijf in Doesburg.

Per 1 januari 2022 zijn de beschikbare ruimtes in het Gildehofje gehuurd. De bouwplaat heeft het geheel fors verbouwd. Daarna is het museum verder ingericht en per 3 mei 2022 voor bezoekers opengestaan. Op 28 november is het museum officieel geopend door de kinderburgemeester van Doesburg, geassisteerd door de echte burgemeester.

Eind 2023 is een extra ruimte in het Gildehof gehuurd. Deze ruimte is verbouwd en ingericht als nieuwe ingang. Eind januari 2024 is de nieuwe ingang en de extra expositieruimte in gebruik worden genomen.

Het bestuur heeft de wens extra ruimte in het hofje te huren.

5. PR

De website (www.ovspeelgoedmuseum.nl) is in de loop van 2022 live gegaan.

Gekozen is voor met name speelgoedmuseum in de adresnaam om het museum beter vindbaar te maken voor zoekers op internet. Het OVSM is tevens zichtbaar op de sociale media (Facebook en Instagram).

Er is een goede samenwerking met de VVV van Doesburg. Er zijn flyers beschikbaar die uiteraard bij de VVV liggen, maar ook bij de B&B's van Doesburg en bij campings en vakantieparken in de omgeving.

Het OVSM is lid van de 'Culturele Zondag' en is als zodanig ook in de route opgenomen.

De voorzitter van het OVSM-bestuur zit in het bestuur van 'Doesburg Vertelt'. Deze stichting beijvert zich om ankerpunten van Doesburg, waaronder het Gildehof met het OVSM, zichtbaar te maken. Dat gebeurt door een presentatie van de ankerpunten in de kelder van het Arsenaal en uitwerking van de ankerpunten op de betreffende locaties in Doesburg. Deze presentatie is 13 september 2024 geopend.

6. Presentatie

Bij de verhuizing van het museum naar Doesburg is ervoor gekozen om de presentatie van de objecten op een speciale wijze vorm te geven. Gekozen is om vitrines te plaatsen in 'etalages' van winkeltjes. Zo is er bijvoorbeeld bedacht om objecten van katholieke aard (kinderspeelgoed om priesterijtje te spelen) te tonen in een kerk. In de aanvang van het museum in Doesburg is dat concept vooral toegepast bij het speelgoedgedeelte.

In 2024 is dit doorgetrokken in het OV-gedeelte, niet in de vorm van winkeltjes, maar juist in de 'OV-beleving'.

7. Wisseltentoonstellingen

Een beleidsvoornemen is om twee keer per jaar een wisseltentoonstelling te organiseren. Eind 2024 is dat voor de eerste keer gebeurt. Deze tentoonstelling had als thema Matchbox modellen. In 2025 zal een wisseltentoonstelling worden ingericht met als thema 'Suske & Wiske 80 jaar'.

8. Financiën

Het jaar 2024 is positief afgesloten. Overzichten van de Balans en de Winst en Verlies rekening zijn in de jaarrekening opgenomen. De jaarrekening en een toelichting daarop is conform de ANBI-eisen op de website geplaatst.

In 2023 zijn er 8661 bezoekers geweest. 65% van het aantal bezoekers bezocht het museum met een Museumkaart. In 2024 was het bezoekersaantal gestegen tot 9395, waarvan 59% 'betaalde' met een Museumkaart en dus 41% betaalde contant. Het bestuur concludeert uit de procentuele groei van de bezoekers die zelf de toegang betalen dat het museum wordt gewaardeerd.

Namens het Bestuur van het Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum,
C.M.J. Ooijevaar

Profiel en taakomschrijving voorzitter Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Versie juli 2025

Profiel:

Binnen het bestuur van de stichting is het bestuurslid 'Voorzitter' verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het bestuur en daarmee de stichting. De voorzitter leidt de vergaderingen en regelt onder meer de behandeling van de onderwerpen, voorstellen en besluiten en de andere besprekingen, die aan de orde zijn. Hij wordt bij ziekte, of afwezigheid vervangen door één van de andere bestuursleden. Verder kan de voorzitter de leiding van de vergadering tijdelijk overdragen aan één van de andere bestuursleden. De bestuurder heeft affiniteit met de museale invulling en onderhoudt contacten met externe partijen. Hij heeft tevens gevoel voor bestuurlijke zaken en is in staat bestuurlijke besluiten om te zetten in adequate acties.

Taken:

- Aansturen en coördineren van het bestuur van de stichting.
- Leiding geven aan en verantwoording afleggen over de stichting aan het bestuur en aan subsidieverstrekkers voor zover als bepaald is in hun subsidievoorwaarden.
- Is als voorzitter van de Stichting Collectie OVSM de linking pin met het bestuur.
- Zit de bestuursvergaderingen voor.
- Bewaken van de voortgang en kwaliteit van bestuurlijke onderwerpen, zoals die zijn vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan van de stichting.
- Zorgt voor een goede in- en externe vertegenwoordiging van het bestuur.
- Bijhouden en implementeren van nieuwe ontwikkelingen.
- Zorgt voor een goede taakverdeling en onderlinge vervanging.
- Zorgt voor de navolging en de opvolging van de Statuten, de besluiten van het bestuur en alle andere regels en bepalingen.
- Signaleert problemen en draagt oplossingen aan, of belegt deze bij het juiste bestuurslid.
- Schrijven en aanleveren teksten op bestuurlijk vlak voor nieuwsbrief en website.

Functie-eisen:

- Goede communicatieve vaardigheden.
- Affiniteit met besturen en management.
- Affiniteit met het beheer van gelden.
- In staat zowel intern als extern de organisatie te vertegenwoordigen en de vastgestelde beleidsvisie uit te dragen.
- Flexibele instelling en stressbestendig.
- Leiding kunnen geven.
- Conformeren aan het beleid en de visie van de stichting.
- Goede omgang met vrijwilligers en medewerkers.

Profiel en taakomschrijving secretaris Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Versie juli 2025

Profiel:

De secretaris draagt zorg voor een verantwoord beheer van de secretariële processen van de stichting. Verder heeft de secretaris affiniteit met onderhoudswerkzaamheden van gebouwen, installaties, infrastructurele voorzieningen en buitenruimte en met de taken en de lange termijn planning die behoren bij deze functie. Hij heeft tevens gevoel voor bestuurlijke zaken en is in staat bestuurlijke besluiten om te zetten in adequate acties.

Taken:

- Verantwoordelijk voor het opstellen van de agenda voor de bestuursvergaderingen.
- Notuleert bestuursvergaderingen, maakt hiervan verslag en zorgt voor de verspreiding daarvan.
- Verzorgen van het bestuurlijk jaarverslag.
- Houdt de inschrijving bij Kamer van Koophandel en UBO-register actueel.
- Organiseren van openingen bij wisseltentoonstellingen en een aantal (publieks)activiteiten.
- Het regelen van de facilitaire zaken rondom vergaderingen en bijeenkomsten met de vrijwilligers.
- Het behandelen van in- en uitgaande post en het archiveren hiervan
- De verantwoordelijkheid over het elektronische en papieren archief
 - van de in- en uitgaande post;
 - van alle officiële stukken en overige documenten;
 - van publicaties en persberichten.
- Het completeren van de in het museum te gebruiken formulieren.
- Goede omgang met de vrijwilligers.
- Vervangt de voorzitter indien nodig.
- Zit de vergadering van het 'Kernteam' voor.

Functie-eisen:

- Affiniteit en kennis en ervaring in een bestuurlijke functie.
- Kennis en ervaring met bedrijfsvoering, projectadministratie, financieel beheer en verslaglegging en risicobeheer.
- Energiek, gedreven, communicatief, nauwgezet en gericht op samenwerken.
- Belangstelling voor de museale omgeving.
- Conformereren aan het beleid en de visie van de stichting.
- Goede omgang met vrijwilligers en medewerkers.

Profiel en taakomschrijving penningmeester Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Versie juli 2025

Profiel:

Als penningmeester ben je één van de bestuursleden die samen het beleid en de strategie van het museum bepalen en meewerken aan de realisatie daarvan. Binnen het bestuur van de stichting is het bestuurslid verantwoordelijk voor de financiële zaken en de uitvoering van het financiële beleid.

Taken:

- Opstellen en bewaking van de begroting.
- Doen van betalingen en bewaking van de liquiditeit (in- en uitgaande geldstromen)
- Zorgt voor de financiële administratie, inclusief onkostenvergoedingen, de projectenadministratie en financiële verantwoordingen.
- Bewaakt de jaarplanning en stelt het financieel jaarverslag op waarna het bestuur deze vaststelt.
- Vertaalt het beleid en activiteiten naar een financiële planning.
- Regelt verzekeringen, fiscale en juridische zaken.
- Signaleert problemen en draagt oplossingen aan.

Functie-eisen:

- Affiniteit en kennis en ervaring in een financiële functie c.q. als penningmeester.
- Kennis en ervaring met bedrijfsvoering, projectadministratie, financieel beheer en verslaglegging en risicobeheer.
- Ervaring als gesprekspartner voor de administratief financieel medewerker.
- Energiek, gedreven, communicatief, nauwgezet en gericht op samenwerken.
- Belangstelling voor de museale omgeving.
- Conformereren aan het beleid en de visie van de stichting.
- Goede omgang met de vrijwilligers.

Profielomschrijving van het bestuur als geheel Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Versie november 2025

Profiel:

Het museumbestuur als collectief beschrijft de gezamenlijke kwaliteiten, rollen en verantwoordelijkheden van de bestuursleden. De bestuursleden dragen gezamenlijk de eindverantwoordelijkheid voor de strategische koers, het financiële beleid en de algemene gang van zaken van het museum. Het collectief kenmerkt zich door een evenwichtige samenstelling, waarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid gewaarborgd zijn en waar bestuurders integer handelen en zich bewust zijn van hun gezamenlijke taken en bevoegdheden.

De volgende onderdelen zijn voor het bestuur als collectief leidend.

- Het bestuur moet een gedeelde visie hebben op de maatschappelijke functie van het museum (collectie verzamelen, bewaren, interpreteren en tentoonstellen) en hoe deze in de praktijk wordt uitgevoerd.
- Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor het strategisch beleid, het financieel beheer en het realiseren van de doelstellingen van het museum, zoals vastgelegd in de statuten.
- Elk bestuurslid brengt specifieke kennis en vaardigheden mee, zoals financiële expertise, kennis van cultuurbeleid, marketing, juridische zaken, en ervaring binnen de museum- of culturele sector
- Bestuurders handelen onafhankelijk, integer en onpartijdig, waarbij zij het belang van de organisatie voorop stellen en zich houden aan de principes van behoorlijk bestuur.
- Er is een duidelijke afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het bestuur. Het bestuur opereert als een collectief, waarbij de leden samen verantwoordelijk zijn en besluitvorming plaatsvindt door consensus of in een uiterste situatie met een meerderheid van stemmen.
- Het bestuur werkt volgens de principes van de Governance Code Cultuur.